

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' במדבר (מערבן) כ"ז אייר תשס"ט

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 355

פנינים יקרים

וידבר ה' אל משה במדבר סיני (א, א) זה לא מקרה שקוראים פרשה זו לפני חג השבועות מתן תורתנו כי ההכשרה לקבלת התורה חייב לעשות עצמו הפקר כמדבר, לא רק שהתורה ניתנה חנם לעולם אלא שצריך להכין עצמו בקבלת התורה כמו שמתכוונים לנסיעה כמדבר עליו להתכונן לסערות של שנה קרירות לעג וכו' אשרי אדם מפקח תמיד וכו'.

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד (א, א) מדבר סיני ואהל מועד יש בהם ב' בחינות שהם ארבע, שיש בחומר וצורה כי במדבר שהוא חומר יש בו ב' בחינות שמתכוון להנאת עצמו שהוא מדבר שאין זוה תכלית טוב בחינה ב' נקראת סיני שיש במדבר חלק טוב שמכוון לשם שמים. ב' בחינות אחרים נקראים אהל מועד אחד שיושב באהל תורה להנאת עצמו שני להנאת השכינה שנקרא מועד כנודע שהוא מועד לכל חי.

(תולדות יעקב יוסף)

במדבר סיני (א, א) גמטריה 'בשלום' שכן קודם מתן תורה היו כולם מאוחדים כאיש אחד כלל אחד. כך נקראת פרשת במדבר סיני לפני חג השבועות לשים שלום בין אדם לחבירו.

וידבר ה' אל משה במדבר סיני (א, א) איתא במדרש כשלשה ניתנה התורה כאש במים ובמדבר ע"כ כשם שטבע האש להתפשט ולהתרחק כך צריך הת"ח להפיץ תורתו, וכשם שהמים הולכים למטה כך אין ד"ת מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה, וכשם שהמדבר אין בו שינוי כך תוה"ק נצחית ואינה משתנה. (ברכת יצחק)

במדבר סיני (א, א) למה במדבר סיני איתא במד"ר כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות התורה. האדם צריך לעשות בעצמו בית קבול לתורה ויראת שמים, וכל זמן שהאדם חושב שיש בו משהו אינו בית קבול...

איש ראש לבית אבותיו הוא (א, ד) הגאון והגדולה לחי העולמים רק בהקב"ה ישכון הגאון עם הגדולה שכן אצל בשר ודם אם יש גאון הגדולה בורחת ממנו.

איש ראש לבית אבותיו הוא (א, ד) דרשו חז"ל אין אדם עולה לגדולה אא"כ מוחלין לו על כל עוונותיו, מדויק בלשון חז"ל עולה לגדולה ומוחלין לו על כל עוונותיו, הרי שמדובר בעניו שרוחו שפל ונמוך מבקש מהקב"ה שימחלו עוונותיו ואכן הקב"ה מעלהו לגדולה. הרי שאין מוחלין עוונות אלא לעניו (סופה ה) ורק מי שהוא נמוך רוח מסוגל לעלות לגדולה.

ואתכם יהיו איש איש למטה (א, ד) היהודי הפשוט יהיה אתכם שוה לכם כי ראש לבית אבותיו הוא. היהודי הפשוט מיוחס כמובן אף הוא "נכד" לאברהם יצחק ויעקב.

ואיש את קדשיו לו יהיו וגו' (ה, י) היינו שכל איש ואיש מפעולותיו שעושה לא ישאר לו מאומה ורק עניני הקדושה שקיים בגופו ובממונו הם אותם שהוא שלו בעצם.

וכתב את האלת האלה הכהן בספר ומחה אל מי המרים (ה, כ"ג) כואו וראו כמה גדול כח השלום, אמרו חז"ל גדול השלום שהמוחק אות אחת מן השם עובר בלא תעשה וכדי להטיל שלום בין איש לאשתו אמרה תורה וכתב הכהן ומחה אל מי המרים, לכך בני הוויזהרין במדה זו לאהוב שלום ולדרוך שלום. שאין קץ למתן שכרן של אוהבי שלום ורודפיה.

ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו (ו, ט) ונבאר מצוה ועשו כדי עצי שיטים - לא יסורו ממנו. וגם נבאר מעם לא יסורו ממנו שהוא נגד הסברא כי הברים צריכים רק לשאת הארון ממקום למקום משא"כ כשעומד במקום אחד. וצ"ל דהנה מצינו כי נושאי הארון היה הארון נושא את נושאי ובלבד שלא יסורו ממנו להיות מחובר לארון שהוא הת"ח ואז נושא את נושאי.

ביום השלישי נשיא לבני זבולון אליאב בן חלן (ו, ח) למה זכה זבולון להקריב שלישי לגשיאים לפי שחיבב את התורה והרחיב ידו לפזר ממונו לייששכר כדי שלא יצטרך שבט יששכר לפרנסה ולא יתבטל בלעסוק בתורה לפיכך זכה זבולון להיות שותף לתורה והיה חברו של יששכר.

(מד"ר נשא)

האשק שיחת אור ר' אשר זיע"א אורכאי י"ט ראשון של פסח תשל"ב הובא לפרסום ע"י מא

את כל המדריגות שלנו, בכל הזמנים ובכל השטחים, בכל מציאות האדם. לכן הוא אמר, "ברוך שאמר והיה העולם", בכדי ללמד אותנו באיזה אופן הוא רוצה שנעבדהו. כי אנו כל כוחנו הוא רק באמירה, תפילתנו באמירה, ואפילו מעשינו הם ע"י אמירה. למשל, כאשר מפקד או מנהל רוצה שזה יעשה פעולה זו והלה פעולה אחרת, הוא צריך להגיד. רק ע"י אמירה נפעלים הפעולות.

ובכל זה הוא בא ללמדנו שתכלית הבריאה היא להשיב את הבריאה לשורשה ולחבר אותה ליוצרה ע"י מעשה. והתפקיד שלנו לעשות שכל פעולתינו שאנו עושים יהיו מאוחדים עם שורשם וכך יהיה להם קידום. כמו שהוא קיים, ולא שייך אצלו עשיה ולא אמירה, מפני שהוא קיים. והוא אינו צריך לעשות מחומר צורה, מפני שבכלל לא שייך אצלו מציאות של "חומר" ו"צורה". והוא ברא את העולם מפני שרצה להנות את בריותיו ולהיטיב להם, וכמו שהוא מציאות קיימת, כך רצה שיגיעו הברואים בבחירתם להיות מציאות כמותו, ע"י שיתחברו אליו ויתאחדו עמו.

ולכן הוא ברא את האדם בבחינת פירוד. דהיינו שברא את הבחירה והכניס לאדם במציאות הבחירה, ועי"ז נתהווה הרע המפריד בין האדם לקונו. ואדם שאינו מתגבר על מציאותו, ואינו מכניע ומבטל את עצמו בכל מצב שהוא נמצא, בין בשעה של שקט ושלווה ובין להיפך, ואינו זוכר את האחדות שיש לכל הבריאה עם מציאותו, אזי הוא נפרד, ואין לו קיום, רק יש מציאות שמקיימת אותו, כמו שנאמר "ואתה מחיה את כולם". כל עוד האדם אינו מקושר ומאוחד עם יוצרו הוא נפרד, ואז שולט הרע, והוא מרחיק את האדם ממציאות הבורא. והרע הזה הוא עמלק. "ויבא עמלק". נמצא שכח הרע שנקרא עמלק הוא הגורם פירוד בין הבורא לברואיו, ומפריע את האיחוד של י"ה ב"ה.

עלינו להבין תחילה מהו פירוד י"ה ו-ה, ומהו היחוד שלו. והענין הוא, שהאדם נברא בבחינת מציאות רע, ועליו להלחם עם עצמו ע"מ להכיר את יסודו ולהפכו לטוב. הוא לא נברא מציאות רע, כי אם הוא נולד מציאות רע אז מה רוצים ממנו. האדם נברא בבחינת מציאות רע והוא יכול להתגבר על הרע. אם היה נולד במציאות רע לא היה שייך לשנות מאומה, וכי אפשר לשנות ברזל? אפשר לשנות אבן? ניתן לעבד אותם ולעשות מהם כל מיני דברים, אבל תמיד היסוד ישאר ברזל, כי מהותו וטבעו הוא ברזל. אבל האדם, שנברא בבחינת מציאות רע ולא במציאות רע יכול לשנות את כל טבעו, כי האדם יכול לבוא לתכלית השלימות, כמו שנאמר: "צדיקים דומים לבוראם". וכמו שהי יכול לשנות, והוא מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, כך האדם. ומהיכן יש לאדם את הכוחות הללו? מפני שבבורא העולם - שאנו לא מסוגלים להבין את מהותו ומציאותו רק להאמין - ברא את האדם באותה בחינה, כדוגמא של מעלה, מפני שהוא חפץ בעבודתו בבחינת עשיה.

אנו אומרים "כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלוקים לעשות". ולכאורה, מה שייך אצלו "לעשות", מה הוא עושה, הרי כל דבר הוא כבר במציאות, ומה שייך אצלו "עשיה"? רק מכיון שהקב"ה צמצם את עצמו וברא את העולם, וכל הבריאה קשורה ומאוחדת בו, ותכלית הבריאה שאנו ע"י מעשינו נהפוך את עצמינו למציאותו, ונהיה ומאוחדים ודבוקים בו. ולשם כך נעשתה הבריאה כולה בחינת עשיה, "אשר ברא אלוקים לעשות", אבל אצלו לא שייך עשיה כלל.

ולכן מצינו שבבריאת העולם נאמר "ברוך שאמר והיה העולם". ולמה היה צריך אמירה, וכי ללא אמירה זה לא מציאות. רק בכדי לשבר את האוון, ובכדי שאנו נבין את המדריגה שלנו.

קנאה, הכל באדם כמבול. ותפקיד האדם לבוא לשלימות, להחריב ולהשמיד את כל המציאות הרעה, ולהשתיק את מציאות המבול, ואז הוא מתאחד עם שורשו. ובשלימות האיחוד יש שקט ושלום. דומיה.

והעבודה הזו היא קשה עד מאד. על האדם לעבור הרבה עד שיגיע לשלימות. אפילו בנקודה אחת קשה לו לאדם לגמור, קשה לו להתקשר עם הנקודה ולעשות את עבודתו בשלימות. ואין הכוונה לזה שחי בטבע ויש לו סיפוק מעבודתו, כי זה לא נחשב עבודה, זה נקרא סיפוק. למרות שהוא עושה ומקיים, לא זה מה שחשוב. הכוונה היא לאלו שצריכים לעבוד את תפקידם רק עם עבודה ורק עם עמל, ועם רתיחה. לאלו שאינם יכולים לעשות את פעולתם בשלימות רק עם עמל וצער, (עבודה זה צער). ומי ששייך לעבודה הזו שום דבר לא הולך לו. הוא צריך להתייגע על כל דבר. עליו להשיג כל נקודה בצער נורא, בבחינת מיתה. מרוב כאב הוא רוצה להרוג את כל העולם. על אדם כזה העולם עומד כאשר הוא מגיע לשלימותו. דהיינו, כאשר הוא עובד להשקיט את הרתיחה והמבול שיש בו, ואז כל המציאות כלה מאליו.

כאשר האדם הזה משקיט את המבול שלו הוא מגיע למצב שכל המציאות שלו בטילה ומבוטלת. הוא לא מרגיש שהוא עושה ופועל, כי הוא חי עם הסיבות שה' שולח לו. לאחר שהגיע כבר לשלימות הוא נוכח לראות שלפי הכוחות שהוא מרגיש שיש לו אי אפשר לו להתגבר על מציאותו, ואז בכל נשימה ונשימה בעבודתו הוא בא למציאות של מיעוט, שהוא ממעט את עצמו. ובכל נשימה ונשימה הוא נשאר יותר ויותר בהתמעטות, ללא כל ערך ובלי עבודה. כי כמה שיותר קשה לו לעבוד הוא מכיר שלא בכוחו וגבורתו הוא עושה, והוא חי יותר ויותר עם הסיבות שמנחות

ועל האדם לעבוד על עצמו להגיע להכרה השלימה של מציאותו, של מציאות האדם שהיא "מה אנוש כי תזכרנו", ולהגיע לבחינת "אחד". דהיינו להתאחד עם שורשו, שהוא הבורא שברא את כל הבריאה. כמו שהיה אזל רבי עקיבא שיצאה ממנו נשמתו באחד. והמכוון ב"יצאה נשמתו באחד" הוא, שרבי עקיבא הכניע את כל מציאותו. כי האדם נברא ש"יצר לב האדם רע מנעוריו", והוא הכניע את כל נערותו, "חטאת נעורי ופשעי אל תזכור". את הכל הוא הכניע. את כל מציאות הטבע שה' ברא. ושינה את הטבע, שתחת להיות נפרד הביא אותו לאיחוד, לשלב את עצמו עם שורש מציאות הבריאה. ומכאן היה לו כח לשנות את הטבע, כמו הבורא שהוא שליט בעולמו ועושה בו כרצונו.

הקב"ה ברא את העולם בבחינת תוהו ובוהו. והאדם צריך להפוך את התוהו ובוהו למציאות אמונה, לתוהו ובוהו שקודם בריאת העולם. כי מציאות הקדושה היא תוהו ובוהו, והאמונה השלימה בה היא תוהו ובוהו. האדם אינו רואה, ואינו שומע, ולא מבין, ולא מסתכל, תוהו ובוהו ללא כל הבנה. רק להאמין. לא להבין, לא לחקור, לא להתוכח. לך דומיה תהילה. אם אני רוצה להשיג את הבורא אני יכול להשיג אותו רק בדומיה. והאדם צריך לעבוד על עצמו ולהגיע למצב זה של "דומיה".

פירוש הדברים: האדם מתכונת בריאתו הוא תוסס. רועש, כועס, הורג, רוצח, כל מיני יסודות יש באדם. והכל צריך לבוא למצב של דומיה. כדוגמת אחרי המבול, שאחרי שהכל נחרב שקטו המים וכל היקום. המבול שטף את כל הלכלוך שבעולם, וכל מה שהיה ביקום, כל היסודות של הבריאה, הכל התערבב במי המבול. המים קלטו את הכל ובתוך המים נהיה חורבן. כמו כן הוא באדם. כל הזמן הוא חי בסערה - בבחינת מבול, רעש, כעס, הריגה,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

355
T

הוא בבחינת שלוה.

ולעומתו, מי שהוא מקושר עם הדביקות, והוא קשור למי שאמר והיה העולם, אף פעם הוא לא בבחינת חרטה. היות שתמיד הוא חי עם מציאותו ועם שלימותו. ומהי שלימותו? - ונחנו מה. "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם". או כמו שאברהם אבינו אמר "ואנכי עפר ואפר". אדם כזה נפילתו לא שוברת אותו. להיפך, כפי שאנו רואים אצל דוד המלך שהיה בשלימות מציאות הדביקות, כמו שהרבש"ע העיד בו "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", ולכן אחר שנפל אף פעם הוא לא היה במציאות של חרטה, רק כל ימיו חי במציאות של "וחטאתי נגדי תמיד". ודווקא מתוך זה שחי בהכרת מציאותו בשלימות, בבחינת "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם", הוא בא לשלימות הדביקות. וכמו שהבורא הוא שלימות כך כאשר דוד הגיע לבחינת שלימות של המציאות שלו, הוא קיבל את שלימות הדביקות, שזהו יחוד י-ה ב-ה. והיינו שדוד מחה את עמלק, והגיע לשלימות "מחה תמחה את זכר עמלק".

המשך יבוא אי"ה

אותו. אדם כזה, כל מה שהוא מבטל את עצמו יותר ויותר הוא מגיע מזה להתקשרות, לדביקות.

וכמו במבול, אחרי שהכל נהרס ושוב לא היה מה להחריב, פסק המבול ונשקט הסער, כך הוא אצל האדם. כי כל זמן שיש לו עוד איזה פגם ויש לו מה לתקן - ואלו האנשים שעובדים עם עצמם מכירים בדיוק את כל הפגמים שלהם - הפגם שלו לא נותן לו שלוה.

ובעוד שזה שחי בטבע הפגם מביאו לידי יאוש. כי בן אדם שחי לו בשלוה, על מי מנוחות, עם הסיפוק שלו, כשקורה לו בדיוק ההיפך והוא מקבל מכה, או שבא לידי נפילה - הוא נשבר, והוא מחפש כל מיני דרכים על מנת לחזור ולהשאר בשלוה ובשלימות. בבחינת "רשעים מלאים חרטה". הוא מתחרט על מה שעשה, ולא מכיר ולא יודע את שורש הדבר. ואפילו כאשר יודע, הוא מחפש רק איך לכסות על זה בכדי שמחר לא יחטא עוד, משום שאינו מכיר ולא יודע את מציאותו ואת מהותו שהוא בבחינת יסוד אין, וכל נשימה הוא בסכנה. האדם הזה הוא תמיד בבחינת חרטה, וכל ימיו

שהשמחה במעונם

הר"ר יעקב עמית ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר אמנון כוור ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר ישראל עמית ומשפ' להולדת הבת
הר"ר צבי הערש וויסמאן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר אברהם אהרן שנקר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' לאירוסיו הבן
הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' לאירוסיו הבת
הבה"ח אלי קרליץ לאירוסיו
משפ' כהן לנישואי הבן הבה"ח שמעון כהן לנישואיו

י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' ערני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 ☎

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

